

SKIN MAGAZINE

20e jaargang

1

no.

oktober 2014

Deze uitgave o.a.

Filipijnse parochie

Christian Baptist Church

Taalkeuze in kerkdiensten

Platform migrantenkerken Arnhem

SKIN

SAMEN KERK IN NEDERLAND

Colofon

20e jaargang, no. 1, oktober 2014

Dit magazine is een uitgave van Samen Kerk in Nederland (SKIN)

Redactie

Francisca Folkertsma-Huizer
Grace Goei
Nel van der Harst-Noorland
Rhoïnde Mijns-Doth

Vormgeving en realisatie

BU3, Amersfoort

Redactieadres

Koningin Wilhelminalaan 5
3818 HN Amersfoort
info@skinkerken.nl
www.skinkerken.nl

Abonnementen

Dit magazine is gratis. Giften worden bijzonder op prijs gesteld:
IBAN NL51INGB0007864832, BIC INGBNL2A t.n.v. SKIN te Amersfoort

Foto omslag

Cesar Taguba (zie het interview vanaf pag. 5)

Inhoudsopgave

4	Van de redactie
5	Interview: Filipijnse parochie Nederland
9	Woestijnreis Christian Baptist Church voorbij
11	Actualiteiten
14	Regionaal: Arnhem
17	Achtergrond: Taalkeuze tijdens kerkdiensten
21	Stichting Vrienden
22	Boeken
24	Jubilea

Solidair met christenen in Irak en Syrië

Samen met zeven andere christelijke organisaties roept SKIN christenen in Nederland op om door gebed, actie en het dragen van het Nasrani-teken hun verbondenheid te uiten met geloofsgenoten in Irak en Syrië.

De campagne #WeAreN (wij zijn Nasrani, christen) vindt zijn oorsprong in Irak zelf. Moslimstrijders van IS (voorheen ISIS) markeerden huizen van christenen met de Arabische letter N. Die letter staat voor Nasrani of Nazarener, een term die gebruikt wordt om christenen aan te duiden. Uit solidariteit met vervolgde christenen dragen veel geloofgenoten dit teken nu met zich mee. #WeAreN staat voor verbondenheid tussen christenen en wil een boodschap van vergeving uitdragen. Zie de website www.WeAreN.nl voor actuele informatie, gebedspunten en hulpprojecten in Irak.

Bidt u mee?

Van de redactie

Op 8 november 2013 werd de Filipijnen getroffen door de tyfoon Haiyan. Met de verwoestende nasleep van Haiyan zijn we allemaal bekend. Zo raakte in Tacloban, een stad met ongeveer 220.000 inwoners, een groot deel van de gewassen beschadigd en werden vrijwel alle huizen verwoest. Op het moment van schrijven zijn we driekwart jaar verder. Buitenlandse en inheemse kerken en hulporganisaties wereldwijd hebben samengewerkt om het land weer te kunnen bewonen en bewerken. Onze vrijwilliger Daniël Pungu ging in gesprek met pastor Cesar Taguba. Zij spraken over de tyfoon, maar ook over de veerkracht van het Filipijnse volk, en over de God van hoop en herstel.

Als christenen bouwen we aan een Koninkrijk, dat geen einde kent. Soms zien we een voorproefje van dit Koninkrijk, zoals in het getuigenis van pastor John Serebour: in kerkcentrum De Nieuwe Stad vinden vier diverse geloofsgemeenschappen onderdak. Veelkleurigheid is een terugkerend thema in dit magazine, bijvoorbeeld in Arnhem, waar kerken elkaar blijven opzoeken en jaarlijks samen Hemelvaartsdag vieren. Verscheidenheid in talen is één aspect van de veelkleurigheid die we genieten bij SKIN. In dit nummer daarom ook een uitgebreid artikel over de taalkeuze tijdens de eredienst.

Laat u inspireren door de mensen in deze uitgave: er is hoop voor de toekomst, en daarvan getuigen zij.

Ik hoop op een nieuwe stad,
waar niemand van de tafel wordt uitgesloten,
waar gastvrijheid de boventoon voert,
waar samen delen heel gewoon wordt.
Ik hoop op een nieuwe stad,
waar niemand meer bang hoeft te zijn,
waar alle leed aan het licht zal komen,
waar zij die gewond en gekwetst zijn, genezen.
Ik hoop op een nieuwe stad,
waar een bron zal zijn
die zal overstromen van levenwekkend water.

Uit: Een bedde ... ondanks alles (Marinus van den Berg)

De redactie

In gesprek met pastor Cesar Taguba

Francisca Folkertsma, René Mynkong en Daniël Pungu

Pastor Cesar 'Ces' Taguba is afkomstig uit het noorden van de Filipijnen en opgegroeid in een christelijk gezin. Hij studeerde landbouwwonderwijs. Zijn belangstelling voor sociale vraagstukken en zijn ijver voor gerechtigheid brachten hem later ertoe theologie te gaan studeren. Om veiligheidsredenen moest Taguba in 1984 zijn geboorteland verlaten en vond hij met zijn gezin onderdak in Nederland. Nu is hij reeds enkele decennia werkzaam als pastor voor Filipijnse christenen.

De Filipino Parish Netherlands is opgericht in 2011. Wat kunt u vertellen over de activiteiten van de parochie?

Als Filipijnse parochie rekenen we onze gemeenschap tot de migrantenkerken. We komen samen in Amsterdam om ons geloof te vieren en elkaar te bemoedigen. Ook praten we bij over actuele ontwikkelingen in de Filipijnen. Zo is corruptie daar helaas nog steeds een veelvoorkomend verschijnsel. Met elkaar denken we na over morele en ethische waarden, en

Oud-Katholieke Kerk Amsterdam. Foto: Mgr. Dick Schoon

onderzoeken wat de Bijbel leert over armoede en rijkdom. In concrete gevallen verwoorden we onze standpunten richting de Filipijnse pers. Zo proberen we het onrecht in ons land van herkomst zo veel mogelijk aan te kaarten.

Hoewel de parochie klein is, zijn we erg betrokken bij sociale misstanden. De positie van Filipijnse huishoudelijke hulpen is in veel landen erg slecht. We verklaren ons solidair met hen. We zijn vluchtelingen. We weten hoe het is om te leven in armoede. Als immigrant ben je extra vatbaar voor misleiding. Daarom staat het thema uitbuiting altijd hoog op onze agenda. In mijn prediking benader ik dergelijke sociaal-maatschappelijke thema's zoveel mogelijk op een pastorale manier.

De parochie is aangesloten bij SKIN. Wat betekent dit voor u?

We zijn christelijke migranten die willen bijdragen aan deze maatschappij. Voor mij als Filipijnse pastor in Nederland is het essentieel mijn standpunten rond sociale gerechtigheid zoveel mogelijk te delen. Toen ik hoorde over SKIN, heb ik voorgesteld om lid te worden. Het is goed voor ons te participeren in deze brede gemeenschap, opgericht door en voor migranten. Graag stimuleer ik SKIN om door te gaan met het verwoorden van onze issues richting de gevestigde kerken en maatschappelijke organisaties in Nederland.

De Filipijnse parochie werkt nauw samen met de oud-katholieke kerk. Hoe gaat dat in de praktijk?

We houden onze maandelijkse diensten in de Amsterdamse oud-katholieke kerk. Dit is zo gekomen doordat we samen met de oud-katholieken een aantal bijeenkomsten hebben georganiseerd. We zijn ontzettend blij met dit goede contact: het biedt veel stabiliteit.

De liturgie van de oud-katholieke kerk lijkt veel op die van de Rooms-katholieke kerk. Omdat de meeste Filipino's een Rooms-katholieke achtergrond hebben, voelen ze zich snel op hun gemak. In de diensten werk ik samen met een oud-katholieke pastor. Hij bedient de sacramenten, terwijl ik de prediking verzorg.

Regelmatig bespreek ik onze situatie met de oud-katholieken. Zo zijn zij op de hoogte van wat er speelt. Waar dat van toepassing is, werken we samen.

Vluchtelingen hebben te maken met specifieke uitdagingen. Hoe beïnvloedt dit uw prediking?

Jezus Christus kwam op aarde om het Koninkrijk van God te verkondigen. Hij kwam, zodat wij leven in overvloed zouden hebben. Zijn Koninkrijk bestaat uit gerechtigheid, vrede, zachtmoedigheid. Voor mij heeft dit veel te maken met solidariteit. Heel concreet, zoals Jezus zelf mensen genas en Zijn toehoorders van voedsel voorzag. Hoe kan het Koninkrijk relevant zijn voor onze broeders en zusters die in onze tijd kampen met armoede en gevaar? Ik geloof dat het Koninkrijk van God een antwoord heeft op onze politieke en economische vragen. Nu is dat nog een gedeeltelijk antwoord, maar ooit zal het volkomen zijn. Dat geeft hoop.

Filipino's in Nederland voelen zich vaak ontheemd. Ver van hun geboortegrond worstelen ze voor een bestaan. Is dit Gods wil?

Gewoonlijk is mijn antwoord: nee, het is niet Gods wil. Ook hier in Nederland is steeds meer armoede. Eigenlijk zijn de Filipijnen rijk aan natuurlijke grondstoffen. De grond is zeer vruchtbaar. Door politieke instabiliteit en corruptie is de kloof tussen arm en rijk toegenomen. Om te overleven zijn we in feite gedwongen ons land te verlaten om ons gezin te kunnen onderhouden.

Een tiende van alle Filipino's leeft buiten de Filipijnen. Wat doen we in een vreemd land, terwijl onze geboortegrond zo rijk is aan natuurlijke bronnen? Dit klopt niet. Toch meen ik dat God werkt in ieder land. Daarom zijn we geroepen om ons geloof te vieren, ook hier.

Naar aanleiding van de verwoesting op de Filipijnen, veroorzaakt door de tyfoon Haiyan op 8 november 2013, organiseerde de parochie een speciale herdenkingsbijeenkomst. Hoe was dat voor u?

Door dergelijke activiteiten geef je de slachtoffers de boodschap af dat zij 1.) niet alleen zijn; 2.) geliefd zijn; 3.) een levende en liefhebbende God hebben. Immers, waar mensen lijden, vinden we solidariteit; waar verwoesting is, staan nieuwe gemeenschappen op.

Als ik denk aan de tyfoon, betreur ik de rol van de Filipijnse overheid. Die was niet in staat om de mensen voor te bereiden of te evacueren. Daarentegen heb ik de enorme kracht van Filipino's in het buitenland én de geweldige opbrengst van de actie via Giro 555 ervaren als tekenen van Gods meeleven en zorg.

Bij dit soort hulpverlening is het ontzettend belangrijk de ontvangende gemeenschap aan te moedigen de eigen waardigheid vast te houden. Als een volk zichzelf organiseert, de ramp onder ogen ziet en aan de slag gaat om eruit te komen, dan is dat de beste reactie onder de gegeven omstandigheden.

En dat is precies wat we nu zien gebeuren in de Filipijnen. Mensen helpen elkaar en bouwen hun huizen weer op. Deze gemeenschappen zijn een levend getuigenis van veerkracht, hoop, en geloof in een levende en liefhebbende God.

U was aanwezig bij de herdenkingsdienst voor de slachtoffers van vlucht MH17, op 23 juli in Amersfoort.

Ja, dat klopt. Ik werd geraakt en geïnspireerd door het zingen en bidden, en door de moed en kracht van de nabestaanden. Het viel me op dat er een behoorlijke diversiteit was aan etnische achtergronden. Toch voelde ik de sterke eenheid in het verdriet en de boosheid over de zinloze dood van onschuldige mensen. Die eenheid bindt samen.

Onze woestijnreis is voorbij

Pastor John Serebour

Twintig jaar geleden werd de Ghanese Christian Baptist Church (CBC) in Amsterdam officieel opgericht. Vanuit de Trinity Baptist Church in England was ik uitgezonden om een baptistengemeente te stichten.

De eerste samenkomst in gebruik van de CBC was een bijzaal in kerkcentrum De Nieuwe Stad aan het Luthulplein in Amsterdam Zuid-Oost. Al snel moesten we op zoek naar een eigen ruimte. Het aantal bezoekers groeide. Maar het vinden van huisvesting bleek geen geringe opgave: de financiële mogelijkheden van de CBC waren beperkt, en het aanbod van geschikte ruimte was schaars. De gemeente heeft in de loop van de jaren zeven verhuizingen doorgemaakt. Bij iedere verhuizing verloren we leden en bezoekers. Het hele proces voelde als één lange woestijnreis.

Eind 2012 vond de laatste verhuizing plaats. Er was ruimte beschikbaar in De Nieuwe Stad en de CBC was gewenst als mede-eigenaar. Omdat we sinds 2005 zijn aangesloten bij de Unie van Baptisten, klopten we hier aan. Met ondersteuning van de Unie kon het aandeel in de Nieuwe Stad worden gefinancierd.

De andere eigenaren zijn de Evangelisch-Lutherse Gemeente, de Protestantse Gemeente Zuidoost en de Rooms-Katholieke parochie 'De Graankorrel'. We zijn heel blij met de prettige contacten. Onze generatie kwam in Nederland en dacht hier tijdelijk te blijven. Nu zijn we hier, onze kinderen zijn hier geboren. We zijn hier gesetteld. In deze omgeving kunnen we veel betekenen. Iedere week delen we voedselpakketten uit. Ik ben nauw betrokken bij het justitiepastoraat in de Bijlmerbajes. We doen ook veel voor de jeugd, zoals onderwijs geven. God is goed!

Feestelijke vergadering van de Unie van Baptistengemeenten, te gast bij Christian Baptist Church. Foto: Dick Vos

Actualiteiten

Stichting Kerken voor Kerken adviseert, begeleidt en verbindt

De stichting Kerken voor Kerken (KvK), verbonden met SKIN, is medio 2013 opgericht en heeft als doel historische kerkgebouwen te behouden voor een religieuze of culturele functie. Deze doelstelling gaat in fasen gerealiseerd worden. De eerste fase is om gevestigde Nederlandse kerken en migrantenkerken met elkaar in verbinding te brengen om een aantal af te stoten kerken in handen van migrantenkerken te brengen. Gevestigde kerken hebben ruimte en migrantenkerken zoeken ruimte. Drie sleutelwoorden maken deze doelstelling concreet: adviseren, begeleiden en verbinden.

In de adviesfunctie worden kerken die ruimte zoeken geadviseerd en verwezen naar mogelijkheden. In de begeleidingsfunctie worden kerken begeleid in het zoekproces om een kerkgebouw over te dragen aan een (collectief) van migrantenkerken. Er worden daarbij ondersteunende deskundigen vooral op bestuurlijk en organisatorisch niveau uit de gevestigde kerken ingezet in beheerstichtingen. In de verbindende functie wil KvK alle christelijke kerken in Nederland betrekken bij de huisvesting van migrantenkerken. Dit kan financieel zijn, maar vooral ook in geloofsuitwisseling. De kern van deze samenwerking is wederzijdse assistentie. KvK wil een landelijke beweging op gang brengen van onderlinge betrokkenheid.

De stichting organiseert een expertmeeting op dinsdagmiddag 30 september 2014 van 13.30 tot 17.00 uur in het Landelijk Dienstencentrum van de Protestantse Kerk in Nederland, Utrecht. Doelgroep: betrokkenen bij en deskundigen op het gebied van huisvesting en migrantenkerken. Aanmelden: stg@kerkenvoorkerken.nl.

Ds. Robert Calvert terug naar Schotland

Robert Calvert was negentien jaar lang predikant van de Scots International Church in Rotterdam. Hij was een zeer deskundig en gewaardeerd bestuurslid van SKIN en stond in 2007 aan de wieg van stichting SKIN-Rotterdam. Hij deed onderzoek naar de geloofsgemeenschappen in Rotterdam. De resultaten van dit onderzoek zijn gepubliceerd in de Gids voor Christelijke Migrantengemeenschappen in Rotterdam (2007; een digitale versie kan worden aangevraagd via info@skinrotterdam.nl). Dit voorjaar keerde Calvert terug naar Schotland. Hij werd beroepen als predikant van The Steeple Church in Dundee, Schotland en heeft die betrekking aanvaard. Het bestuur van SKIN dankt Robert van harte voor zijn jarenlange betrokkenheid en wenst hem en zijn vrouw Lesley-Ann alle goeds en Gods zegen toe.

SOFAK biedt praktische ondersteuning

Stichting Ondersteunings Fonds Allochtone Kerken (SOFAK) is gericht op de groei van jonge migrantenkerken in Nederland. Voorzitter is ds. Hans Eschbach.

Haar visie: "Wij geloven dat de gemeente van Christus één is, en streven ernaar dat deze gemeente ook in de migrantengemeenschappen steeds meer zichtbaar is. Migrantengerken met hun eigen vormen van kerk-zijn hebben toegang tot een doelgroep die andere kerken wat betreft taal en aanpassingsvermogen moeilijk kunnen bereiken. Hierin kunnen wij als lichaam van Christus van elkaar leren. Met de praktische ondersteuning die wij als stichting bieden, bevorderen wij de positie en de groei van jonge migrantengerken in Nederland."

Wat doet SOFAK?

- Financiële ondersteuning ten bate van kerkactiviteiten
 - Beschikbaar maken van nodige (organisatorische) kennis over kerk-zijn in Nederland
 - Bevorderen van kennis en bekendheid tussen de christenen uit gevestigde kerken en migrantengerken
- Voor meer informatie rond bestuur, werkwijze, criteria voor financiële ondersteuning of aanmelden als donateur: www.sofak.nl

De jaarverslagen 2013 van SKIN en SKIN-Rotterdam zijn beschikbaar op de websites www.skinkerken.nl en www.skinrotterdam.nl

Platform Migrantenkerken Arnhem

Max Jaflaum, secretaris

Het Platform Migrantenkerken Arnhem is opgericht op 27 januari 2005. Zij bestaat uit de volgende kerken: KJPIN (Molukse kerk), Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN, Indonesische kerk), Persekutuan Kristen Indonesia (PERKI, vereniging van Indonesische christenen), EBG (Evangelische Broedergemeente Arnhem), Church of Pentecost (Pinkstergemeente, oorspronkelijk uit Ghana), Waalse Kerk, Armeense Apostolische Kerk Arnhem en andere migrantenkerken. Het Platform is dus een samenwerkingsorgaan van migrantenkerken en wordt gedragen door de eerste vier hierboven genoemde kerken en de Protestantse Gemeente Arnhem. Gezamenlijk moest het Platform zich kunnen presenteren en daarom werd het bestuur gevormd door vertegenwoordigers van migrantenkerken.

Foto's: Sientje Scholtz-Sumual

Doelstelling van het Platform is migranten de gelegenheid geven om elkaar te ontmoeten en contacten te leggen. Leden gaan ook regelmatig elkaars kerk bezoeken. Om bekendheid te creëren moet het Platform van tijd tot tijd iets organiseren. Hoewel het Platform in 2005 is opgericht, heeft het tot 2009 geduurd voordat dat lukte. Uiteindelijk is besloten om een manifestatie te houden op Hemelvaartsdag omdat de meeste kerken dan geen dienst hebben.

Zo werd een muziekmanifestatie gehouden in de Walburgiskerk met zang en dans en natuurlijk de dienst. Hoewel het de eerste keer was, werd deze manifestatie beschouwd als geslaagd. In de evaluatie is besloten om het volgende jaar een ontmoetingsdag te organiseren. Omdat de Church of Pentecost enthousiast heeft meegedaan met haar muziek, heeft het Platform

besloten om de ontmoetingsdag door hen te laten organiseren. Dit heeft geresulteerd in de ontmoetingsdag in de Bethlehemkerk in 2010, ook weer op Hemelvaartsdag. Hemelvaartsdag werd het vaste moment in het jaar voor onze ontmoetingsdag.

Voor iedere dienst wordt een thema uitgezocht. Gekozen wordt "In Christus zijn wij één" in 2010.

In 2011 was het de beurt aan de KJPIN met het thema "Reik elkaar de hand". In 2012 heeft het Platform het initiatief genomen om de ontmoetingsdag zelf te organiseren. Deze werd gehouden in de Chinese Protestante Kerk met

het thema "Veelkleurigheid". In 2013 was het de beurt aan de GKIN. Het thema was "Met een belofte onderweg".

De ontmoetingsdag wordt altijd gehouden in de kerk van de organiserende kerk en ook de liturgie wordt door hen verzorgd. De invulling wordt in de vergadering besproken, evenals het thema, en dat wordt aan de dominee overgedragen voor de preek. De kosten van de ontmoetingsdag worden door het Platform zelf gedragen. Uiteraard zijn er in bepaalde gevallen kosten aan verbonden, maar we proberen altijd voor de vergaderingen kosteloos een ruimte te vinden.

Dit jaar werd de viering georganiseerd door de Waalse Kerk en de EBGA. Omdat de Waalse Kerk te klein is, werd de ontmoetingsdag gehouden in de Walburgiskerk. Het thema van dit jaar was het "Leven tussen twee werelden". In deze dienst gingen voor ds. Liesbeth van Hilten en pastoraal werker Franklin Oliveira. Ieder jaar wordt er gecollecteerd voor een goed doel. Dit jaar was het voor de christenen in Damascus. Zoals ieder jaar was er na de dienst gelegenheid om met elkaar kennis te maken. We zien met vertrouwen uit naar de volgende viering!

Foto: Walburgiskerk

WEG NAAR BINNEN EN BRUG NAAR BUITEN

Over het gebruik van taal in de kerkdienst

Gerard van 't Spijker

Nieuwe kerkgemeenschappen komen vroeg of laat voor de vraag te staan in welke talen ze God zullen prijzen, en samen spreken en bidden. Welke rol speelt daarin het Nederlands?

Uit gesprekken met vertegenwoordigers van vier kerken die lid zijn van SKIN begreep ik dat iedere kerk in deze kwestie zijn eigen vragen en oplossingen heeft gevonden.

De Tesfa Berhan Evangelische Kerk: we worden in onze moedertaal diep aangesproken

Wie op kerkelijk hoogtijdagen de Muiderkerk in Amsterdam binnenstapt, ziet meteen het scherm waarop de Ethiopische Christengemeenschap, de *Tesfa Berhan Evangelische Kerk*, liedteksten heeft geprojecteerd in het Amhaars of soms ook in het Tigrinya, naast de vertaling in het Nederlands. Zo kunnen het koor en de kerkgangers afwisselend zingen.

Deze Ethiopische Christengemeenschap begon in 1982 in huisdiensten bij elkaar te komen. Nu worden er in zes plaatsen in Nederland kerkdiensten gehouden.

'Het Amhaars en het Tigrinya, twee verwante talen, zijn onze hoofdtalen', zegt broeder Tecleab Habte, een van de oudsten van de gemeente in Amsterdam. Daarnaast is het Nederlands onontbeerlijk. 'Ook Nederlanders komen naar onze diensten, zeker bij bruiloften. Voor de kinderen en de tieners is het Nederlands de taal die ze het beste spreken. Een tijdje hebben we gedacht dat we na een of twee generaties onze moedertalen wel zou kunnen missen. Dat denken we nu niet meer. We hebben besloten deze talen van de oudere generatie vast te houden. Om verschillende redenen. Kinderen proberen zich aan de Nederlandse samenleving aan te passen. Maar eenmaal volwassen, gaan ze toch op zoek naar hun wortels, en dus ook naar de oorspronkelijke taal. Dan blijkt dat het daarin om meer gaat dan om het vasthouden aan de oorspronkelijke cultuur. Het gaat om het doorgeven van het christelijk geloof. Dat is een levensleer, een overdracht van de genade van God aan elkaar. Nederland is zo materialistisch! En het

lijkt alsof Nederlanders daardoor ook zo'n andere kijk op het christendom hebben. De overdracht van het geloof is een overdracht van het levensvoorbeeld van de een naar de ander. De taal is daarbij de brug. Dat merk je wanneer we Evangelisten uit Engeland of uit Ethiopië uitnodigen. Die kunnen mensen in vuur en vlam zetten. Ze preken natuurlijk in de

moedertaal. Om diezelfde reden gebruiken we daarom ook steeds weer nieuwe liederen afkomstig uit Ethiopië, die ons diep aanspreken. De komst van steeds weer nieuwe vluchtelingen die het Amhaars of het Tigrinya spreken is nog weer andere reden deze talen te handhaven. Die talen zijn hun enige houvast. Bezig te integreren hebben ze geestelijk voedsel nodig. Deze nieuwkomers geven ook weer nieuw bloed aan onze gemeente.

Tenslotte: dank zij de moderne media staan we in contact met de Amhaars of Tigrinya sprekende christenen van overal op de wereld. Zo blijven we internationaal georiënteerd.

Maar we sluiten ons niet af voor het Nederlands. Wie alleen Nederlands spreekt kan via een simultane vertaling, via de koptelefoon of rechtstreeks, onze diensten meemaken.'

LifeWord Christian Center (LCC): internationaal, maar georiënteerd op het Nederlands

Wanneer ik later met Kelvin Onyema, voorganger van het LifeWord Christian Center in Utrecht, spreek, hoor ik hem anders over de taal spreken, al zijn er raakvlakken met het voorgaande. Kerkgangers komen uit verschillende Afrikaanse landen: Nigeria, Ghana, Oeganda, Zuid-Afrika, Malawi, Angola, Kenia en Tanzania, maar er zijn ook Antillianen, Nederlanders, en mensen uit Azië.

'We vormen een internationale kerk', zegt Kelvin Onyema, 'maar een internationale kerk in Nederland. Daarom doen we in de vieringen alles in twee talen: Engels en Nederlands. Het Nederlands is voor ons het belangrijkste. Wie geen Nederlands spreekt, raakt in de samenleving achterop. Daarom hebben we ook een taalschool voor het Nederlands

in de kerk. We leven in Nederland. De kinderen in onze kerk gaan echt niet terug naar het land van hun ouders.

Dat is het mandaat dat God ons heeft gegeven: in de kerk moet je je eigen taal niet koesteren. In de kerk ontmoeten we elkaar niet op basis van onze taal, maar op basis van ons geloof, door de Heilige Geest. We maken deel uit van het Koninkrijk van God, en dat gaat boven alle talen en culturen uit. In de kerk spreken we de taal van God, en luisteren we naar wat de Heilige Geest zegt.'

Mét deze concentratie op het Nederlands, blijft het LCC – door het gebruik van het Engels –

ook internationaal georiënteerd. Er zijn contacten in Maleisië, India en Roemenië, waar kinderhuizen worden ondersteund.

'Dat is onze manier, onze opdracht', zegt Kelvin nog. Maar, voegt hij er aan toe: 'anderen hebben weer een ander mandaat.'

De Koptisch Orthodoxe Kerk: drietalig

In de *Koptisch Orthodoxe Kerk* neemt het Nederlands nog weer een andere positie in. Sinds de zestiger jaren van de vorige eeuw zijn er Koptisch Orthodoxe christenen in ons land. Thans wordt op zeven plaatsen de liturgie gevierd. Het Koptisch wordt gebruikt sinds de kerk in de eerste eeuw door de prediking van de Apostel Marcus in Egypte is ontstaan. Tot de zeventiende eeuw werd het in Egypte als spreektaal gebruikt, maar daarna werd het door het Egyptisch-Arabisch overvleugeld. Het Arabisch is sindsdien ook belangrijk in de kerkdiensten. Veel eeuwenoude Koptische liturgische teksten en liederen blijven echter in gebruik. De priesters kennen deze taal goed. Veel theologische werken zijn geschreven in het Koptisch.

Wie in Nederland een kerkdienst bijwoont, kan ook met Nederlands terecht: de liturgie staat in de boeken in drie talen, in kolommen naast elkaar, afgedrukt. Toen ik in Utrecht onlangs een dienst bijwoonde, kreeg ik, evenals de andere Nederlands sprekende kerkgangers, vóór het begin van de preek, een koptelefoon uitgereikt. De preek, in

het Arabisch of het Koptisch, werd simultaan in het Nederlands vertaald.

‘Alle drie de talen zijn belangrijk’, zegt Anton Mossaad, de woordvoeder van de kerk.

‘Dat zal ook wel zo blijven.

Nog steeds zoeken Egyptische christenen hun toevlucht in Nederland. Het is belangrijk dat die zich in de kerk thuis voelen. Het Arabisch en het Koptisch zijn belangrijk. Het Nederlands kan daarnaast een goede plaats krijgen.’

De Persekutuan Kristen Indonesia (PERKI): de moedertaal niet vergeten

Vanaf de dertiger jaren van de vorige eeuw is er in Nederland de Persekutuan Kristen Indonesia, letterlijk: de Vereniging van Indonesische Christenen, die thans op acht plaatsen in Nederland kerkdiensten houdt. De vereniging is geïntegreerd in de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Ambtsdragers van de PERKI zijn vertegenwoordigd in de plaatselijke PKN-kerk.

Hoewel vrijwel alle leden van deze kerk het Nederlands beheersen, worden in de kerkdienst twee talen gebruikt: het Indonesisch (*Bahasa Indonesia*) en het Nederlands. Lieder worden afwisselend in twee talen gezongen, de schiftlezingen worden na elkaar in twee talen gedaan. ‘In de kerkdiensten moet je daarvoor de tijd nemen’, zegt Diana Purba, de voorzitter van PERKI. ‘Zo voelen de gasten uit Indonesië zich er thuis, maar kunnen ook de jongeren de band met hun oorsprong vasthouden. En het geeft de vereniging ook een internationale dimensie: de kontakten met de kerk in Indonesië zijn op deze manier ook vanzelfsprekend’.

Tot buiten de nationale grenzen

In elk van deze gesprekken worden vooral twee elementen onderstreept: taal is belangrijk in de overdracht van de geheimen van het christelijk geloof, en tegelijk een middel om open te staan voor de Nederlandse samenleving, én voor de wereld buiten Nederland. Het christelijk geloof brengt de gelovigen altijd tot ver over de eigen nationale grenzen. Daarom blijven naast het Nederlands ook andere talen van belang.

Stichting Vrienden

Jan Scholten

De Stichting Vrienden van SKIN, met als voorzitter Huub Lems, spant zich al een aantal jaren in geld in te zamelen voor SKIN. De contributies van de migrantenkerken die lid zijn van SKIN, brengen te weinig op om daar als organisatie van te kunnen bestaan. Daarom is het nodig extra geldbronnen aan te boren.

Het is wel eens goed om te laten zien hoe de relatie is tussen SKIN en de stichting Vrienden van SKIN. De leden van SKIN - de migranten kerken - verwachten veel van de organisatie. Daarom zijn ze ook lid geworden, er is gebrek aan kerkruimte, er is ondersteuning nodig in de relatie met de overheid en met andere kerken. Ook trainingen voor pastores en kaderleden zijn welkom. SKIN kan daarbij helpen. Daarom heeft SKIN een coördinator in dienst en is er bureau ondersteuning. Helaas kan dat niet voor niets. Daarvoor moeten de leden contributie betalen. Jammer genoeg is dat niet voldoende om alle kosten van te kunnen betalen.

De stichting Vrienden van SKIN probeert dat tekort aan te vullen. Door mensen buiten SKIN, met een warm hart voor migranten kerken, te vragen donateur te worden. Door fondsen geld te vragen voor bepaalde projecten van SKIN. En soms lukt dat aardig.

Als we letten op de maatschappelijke ontwikkelingen om ons heen, wordt het al snel duidelijk dat ook SKIN zich zal moeten veranderen. Grote sponsors zitten zelf in de financiële problemen en heroverwegen hun bijdragen. Het is niet meer vanzelfsprekend dat we kunnen blijven doen wat we graag willen doen. In het beleidsplan ligt de nadruk op huisvesting, toerusting en op jongeren. Daar is geld voor nodig. Zo hebben migrantenkerken behoefte aan training en aan kadervorming. SKIN kan daarin bemiddelen, cursussen opzetten en laten uitvoeren. Op deze manier kunnen migrantenkerken zich ontwikkelen, waardoor zij beter in staat zijn om hun opdracht in dienst van de Heer uit te voeren. SKIN leden vragen ook aan het bestuur om deze taak ter hand te nemen. Maar het zou wel eens kunnen zijn dat daarvoor de financiële middelen gaan ontbreken. En wat dan?

De Vrienden van SKIN werken hard aan het zoeken van oplossingen voor dit nijpende probleem. Maar ze kunnen dit niet alleen. Het is zaak dat de leden - kerken meedenken, zodat SKIN in staat blijft zegenrijk werk voor de migrantenkerken te blijven verrichten.

Dit jaar promoveerde **dr. Simon Ririhena**, theoloog en antropoloog, aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Ririhena is directeur van het Moluks Theologisch Seminarie te Houten. In zijn proefschrift toont hij hoe het Pelabegrip, dat staat voor de eeuwenoude traditie van verbondssluitingen tussen moslim- en christendorpen op de Molukken, ook voor de Molukkers in Nederland zijn actualiteit heeft behouden: "Christus sluit als het ware een Pelaschap tussen het hemel- en het aardrijk (mensen) en heeft dat bekrachtigd niet door een paar druppels bloed te geven, maar Zijn Leven. Daarom is Hij de Pela par excellence, die ons de ultieme vrede (sjaloom) en rust (sjabbath) geeft. Hij, die het culturele gewaad aantrekt van de cultuur waarin Hij verschijnt om Zijn verbond aan een ieder voor te leggen."

Ririhena, S. Christus, de Pela par excellence. De Christologie van de Pela als hart van de Molukse theologie in Nederland. Bestellen: www.molukstheologischeopleiding.nl.

Na ruim 25 jaar ervaring als pastor heeft **Seth Bempong** zijn analyse over het postmoderne christendom op papier gezet. Met een scherpe blik beziet hij hedendaagse ontwikkelingen en daagt hij de lezer uit om zich te bekleden met Christus, in plaats van te kiezen voor de vijgenbladeren (dwalingen) van uiterlijk christendom. Niets blijft onbesproken in *Fig Leaves*. Met de vijgenbladeren worden korte metten gemaakt. Maar de lezer blijft geenszins naakt of berooid achter: met dezelfde duidelijkheid als waarmee Bempong dwaalleren ontmaskert, wijst hij steeds op Christus als de Weg, de Waarheid en het Leven.

Bempong, Seth. Fig Leaves. Exposing the hypocrisy of postmodern Christianity and offering a solution. ISBN 978 90 902 6493. Bestellen: www.actsrevival.org.

Ds. Rudy Budiman (12 oktober 1927 - 10 december 2009) werd in 1986 de eerste predikant van de *Gereja Kristen Indonesia Nederland* (GKIN, Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk). Vol overgave heeft hij de GKIN gediend. Zijn laatste preek gaf hij vier dagen voor zijn overlijden. *U bent kostbaar in Gods ogen* is uitgegeven door de kerkenraad van de GKIN. Zij wil hiermee de gedachtenis van dr. Rudy Budiman waarderen en het 'vuur van het Evangelie' zoals hij dat heeft verwoord in zijn preken brandend houden.

U bent kostbaar in Gods ogen.

Een bloemlezing van preken en toespraken (red. ds. W.H.M. Reinders en ds. J. Linandi). ISBN 978 90 801 16603. Bestellen: www.gkin.org.

Brochure Gave

Nieuw: brochure '*In goede aarde*'. Advies voor de doop en begeleiding van asielzoekers.

De laatste jaren is er een groeiende groep asielzoekers die zich bekeert tot het christelijke geloof en gedoopt wordt. Stichting Gave is geweldig blij met deze ontwikkeling en ziet Gods werk in het leven van vluchtelingen. Vele kerken krijgen een doopverzoek van asielzoekers. Dat is complex omdat de bekering een grond kan zijn voor een verblijfstatus. Gave ziet dat kerken heel divers omgaan met deze situaties. Met de brochure '*In goede aarde*' wil Gave kerken een duidelijke handreiking geven over doop van asielzoekers. SKIN was betrokken bij de totstandkoming van de brochure. U kunt de brochure aanvragen of downloaden via de site van Gave: www.gave.nl/doopadvies.

Jesus Christ Foundation Church viert 20-jarig jubileum

Op 22 juni 2014 vierde SKIN-lidkerk Jesus Christ Foundation Church (JCFC) haar 20-jarig jubileum in Amsterdam Zuidoost. Van harte gefeliciteerd pastor Samuel Lee en alle leden van JCFC met deze mijlpaal. Voor de toekomst Gods rijke zegen en leiding toegewenst!

Mahber Kristian Nederland viert 30-jarig jubileum

Gegroeid als een mosterdzaad. Het koninkrijk van God groeit wereldwijd en kent geen grenzen. De viering van zaterdag 2 augustus gaf een getuigenis hiervan. Onze lidkerk Mahber Kristian Nederland, de Unie van Ethiopische en Eritrese Evangelische Kerken in Nederland (www.eecun.nl), vierde haar 30-jarig jubileum in de Muiderkerk te Amsterdam.

Door middel van gebeden, lofzang en getuigenissen gaf de kerk uiting aan haar dankbaarheid aan Jezus Christus voor Zijn zegen en leiding. In de afgelopen drie decennia groeide de kerk van enkele christenen die in Amsterdam bij elkaar kwamen naar zeven lokale kerken met in totaal ruim 500 leden. Gods werk zet door. Alle eer en dank aan Hem!

Wilt u meer weten over deze kerk, dan kunt u het interview lezen met ons bestuurslid broeder Tecleab Habte in het juni 2012 nummer van het SKIN-magazine, te downloaden van onze website www.skinkerken.nl.